

Haarlem, 30 december 2011

lieve moeder van me,

het wordt weer eens tijd voor een brief. Natuurlijk spreken we elkaar nu bijna dagelijks, maar soms vind ik het zo fijn om weer eens een brief te schrijven. Dat boort andere lagen aan.

Ik weet niet of u dat ook heeft gehad met uw ouders: ze kunnen je nog zo goed proberen op te voeden, maar de meest indrukwekkende momenten gaan gewoon zo tussen de bedrijven door, als je niets probeert en gewoon een beetje half in gedachten bent of zo, roerend in de soep of van die andere bezigheden die je even stil zetten.

M'n vorige brief ging over een vraag die u me gesteld had bij de zondagse koffie en waar ik lang over gedaan had om die netjes te beantwoorden en waar ik nu zo veel mensen over vertel.

Deze brief gaat over een opmerking die u maakte. Ik heb het misschien al wel eens verteld, omdat hij zo terug kwam toen ik ging trouwen. Dat u ooit in de keuken bij het fornuis stond, terwijl ik uit de hal achter u binnenkwam op weg naar de schuur. Ik heb geen idee meer wat de aanleiding was, maar voordat ik door de schuurdeur weer weg was, had u me meegegeven: "Kind, in het leven moet je alles alleen doen." Nu had ik op dat moment een innige vriendschap met Marja, en met die vriendschap in het hart woog ik uw opmerking en besloot: "Neeeee, dat kan niet, want ik heb altijd Marja nog."

Maar ik wilde u ook begrijpen en alles heeft me meegeholpen om dat te doen. Marja kreeg een andere naam en ging naar India. Ik ging zelf alleen wonen, eerst in Leidschendam waar het nog niet zo erg alleen was, omdat er ook een soort

huiskamer was. Daarna in Amsterdam, bij de familie Schoonewille, wat al veel allener was. Ik oefende me in het alleen zijn. Van de tijd in Amsterdam kan ik me herinneren dat ik misschien tevreden was over 3 dagen, waarop ik goed voor mezelf zorgde, en óók nog eens mezelf kon vermaken. De gelukkigste momenten daar waren als ik dan niet m'n kamertje af vluchtte om iemand te bellen of naar iemand toe te gaan, maar aan m'n kleine tafeltje kon blijven zitten om te tekenen.

*langzaam
open ik mijn vuist
één voor één
de lijnen in mijn hand
ontdekkend*

De mooiste tekening uit die tijd werd uiteindelijk de basis voor m'n bedrijfsnaam en het eerste symbool van de Ontdekking. Later is de kleurenversie ontstaan, gebaseerd op deze tekening.

En na die 3 dagen, denk ik wel eens als ik m'n leven van een afstandje beoordeel, vond ik mezelf geslaagd en kon ik gaan samenwonen met Lucas. Heel lang heb ik er nog steun aan gehad, aan het beeld van een jaar alleen wonen waar deze 3 dagen in samen balden: dat ik mezelf had bewezen dat ik het kon, alleen zijn.

En toen gingen we trouwen, Lucas en ik. Omdat we zagen dat alles wat we moeilijk vonden aan elkaar, ons uiteindelijk altijd ten goede was gekomen. En ik moest ondertussen maar steeds aan uw opmerking denken. Dat je in het leven alles alleen moest doen. En hoe ik daarna alleen in de schuur stond te denken dat het niet zo was. En weer bleek er een diepere laag in uw woorden te schuilen, die ik nu, met Lucas op de achtergrond (waar ik hem makkelijk kon vergeten zodat het heel goed leek alsof ik alleen was) nog liever ben gaan begrijpen. Althans dat denk ik. Dat ik een vleugje heb kunnen zien van tijden waar u zich alleen in hebt gevoeld.

En terwijl ik dit probeerde te begrijpen, werd ik geholpen door iedereen die ik kende. Door de vrouwen met wie ik ruzie kreeg, door de vrouwen met wie ik kon praten, door Lucas en Boris en Gwan, door u. Omringd door het besef dat het niet zo was.

God, wat heb ik toch altijd een lange inleidingen nodig! Want dit hele verhaal dient alleen maar als inleiding. Omdat we het, tijdens de vorige massage hadden over dat "dingen die weggaan nooit meer terugkomen", weet u nog? Het begon over uw tenen, maar ineens leken de woorden over veel meer dingen te gaan dan over tenen. En ik ineens voelde ik me weer in die situatie, zoals ik toen in de schuur had gestaan. Alsof ik met die woorden een nieuwe opdracht van u gekregen heb. Want ik wist zeker dat dingen die weggaan terugkomen.

Ik weet niet over wat voor dingen ik het dan heb en het zal ook zeker zo zijn dat ook ik van sommige dingen geloof dat ze niet terugkomen. En ik weet ook niet of ik de dingen überhaupt zal herkennen, als ze terugkomen, maar ergens blijf ik koppig en vastberaden herhalen: ik weet het zeker - dingen die weggaan komen terug.

Daarom, lieve moeder van me, wacht ik deze keer geen jaren om u te laten weten dat ik nieuwsgierig ben naar de samenwerking van deze 2 opvattingen. Want ik ben danig onder de indruk van waar uw opmerkingen mij toe inspireren. Ik hoop dat ik u nog lang kan vertellen en mee laten doen met wat ik er allemaal van ga bakken.

En ik wens u in 2012 veel herkenning van dingen, waarvan u dacht dat ze weg waren, maar die voor altijd bij u blijven.

Veel liefs,

Joke